Nr. 34. Mikołów, dnia 25. Sierpnia 1928 r. Rok IV.

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na poczcie i u agentów 50 gr. mies., z odnosz. 60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosz. 1.80 zł.

GAZETA MIKOŁOWSKA

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz milimetrowy, Reklamy 0.15 zł. za wiersz milimetrowy

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. ∴ Telefon nr. 6.

Idee pacyfizmu i militaryzmu w Niemczech.

Jeszcze przed niedawnym czasem podkreślała prasa niemiecka bardzo pewnym tonem, że wyjazd ministra Stresemanna w związku z podpisaniem paktu Kelloga do Paryża musi spowodować jakieś korzyści dla Niemiec. Jak już wiadomo chodziło Niemcom o ewakuację Nadrenji. Obecny spadek optymizmu prasy niemieckiej tłumaczy się niepowodzeniem akcji dyplomatycznej; zarówno ze strony francuskiej, angielskiej i amerykańskiej dano Niemcom do zrozumienia, że poruszenie tej sprawy w Paryżu byłoby niepożądane. Angielska prasa omawiając plany niemieckie w sprawie przedterminowej ewakuacji twierdzi, że Francja i Belgja stanowczo sprzeciwiają się przyspieszeniu terminu i czynią go zależnym od następujących warunków: 1. Zawarcie Locarna wschodniego między Polską a Niemcami; 2. stała międzynarodowa kontrola w Nadrenji; 3. wykup 7 miljardów franków wypuszczonych w obieg przez Niemcy w czasie okupacji Belgji.

Na środowem posiedzeniu gabinetu Rzeszy, mającem na celu ustalenie stanowiska rządu niemieckiego w sprawach polityki zagranicznej, poruszono przedewszystkiem aktualne sprawy pozostające w związku z podróżą ministra Stresemanna do Paryża oraz z najbliższą sesją Rady Ligi Narodów i zgromadzenia Ligi. Poruszano więc sprawę Nadrenji oraz ustalenia stanowiska Niemiec w sprawie sporu polsko-litewskiego. Pogodzono się już z faktem, że podróży Stresemanna do Paryża celem podpisania paktu antywojennego nie da się wyzyskać dla poruszenia sprawy Nadrenji. Celem podróży Stresemanna będzie więc tylko podpisanie paktu; czynności tej nie przekazano ambasadorowi tylko ze względu na Amerykę, ponieważ wroga propaganda mogłaby nieobecność Stresemanna interpretować jako zbagatelizowanie ideologji pokojowej Stanów Zjednoczonych.

Dziwnie wyglądają wobec takiego nastroju pacyfistycznego w Europie fakty takie, jak budowanie n. p. przez Niemców krążownika pancernego. W myśl artykułu 181 traktatu wersalskiego wolno Niemcom posiadać sześć krążowników pancernych pojemności nie większej niż 10 000 ton. Liczbę załóg ograniczono także bardzo ściśle, tak że liczba ta nie wystarcza nawet do pewnego obsadzenia tych jednostek bojowych, jakie są dozwolone. Niemcy objawiły teraz plan stworzenia floty wojennej możliwie najmocniejszej w ramach traktatu wersalskiego. Na miejsce obecnie istniejących 6 krążowników pancernych typu 1910 postanowiono zbudować tylko cztery nowe, tej samej pojemności, ale pod względem technicznym o wiele lepszych i wskutek zmniejszenia liczby pancerników obsada tychże będzie większa. Budowa tych krążowników ma trwać lat piętnaście, koszta będą wynosiły około 350 miljonów. Obecny parlament o większości lewicowej był początkowo przeciwny temu projektowi, powstałemu jeszcze za czasów rządów koalicji prawicowej. Wskazywano na dwa i trzy razy silniejszą flotę angielską i francuską, na możliwość budowania w tych krajach bez ograniczeń nowych okrętów wojennych; nie ma więc racji dla Niemiec wydawania takich sum na marynarkę wojenną, gdy nie można dorównać nawet słabym przeciwnikom. Minister Reichswehry wskazał na korzyści wypływające z posiadania chociaż małych krążowników, ale mocnych i usługi, jakie mogą takowe oddać współdziałając z siłami lądowemi. Obecnie przeciwni są jeszcze zapadłej już uchwale budowania pierwszego krążownika tylko komuniści, którzy powzięli uchwałę, ażeby zwrócić się do prezydenta Rzeszy, by w tej sprawie zarządził głosowanie całego narodu niemieckiego, by cały naród wyraził swą zgodę na tak kosztowne wydatki militarystyczne. Tak wygląda więc właściwe oblicze pacyfistycznie nastrojonych Niemiec, a p. minister Stresemann będzie w Paryżu podpisywał 27. b. m. pakt antywojenny i będzie udawał szczerego zwolennika ideologji pokojowej Stanów Zjednocz.

Nota litewska a propozycje polskie.

We wtorek wieczorem powrócił z Kowna p. radca Szumlakowski i zdał bezzwłocznie sprawę z rozmów prowadzonych w Kownie p. min. Zaleskiemu. Odpowiedź premjera Waldemarasa na ostatnią notę polską brzmi następująco:

Panie Prezesie! Notą z 17 b. m. Wasza Ekscelencja zechciała całkowicie potwierdzić treść listu p. Hołówki z dnia 31 lipca b. r., czyniąc uwagę, że p. Hołówko jest uprawniony do wypowiadania się w imieniu delegacji polskiej w swoim charakterze wiceprezesa. Aby zapobiec na przy-

szłość wszelkim możliwym nieporozumieniom (?), pragnę zwrócić uwagę W. E. na fakt, że stosunki obu delegacji na konferencji litewsko-polskiej w Królewcu, zostały ustalone przez regulamin konferencji, który przewiduje jedynie prezesów delegacji (?). Otóż żadna zmiana prezesów delegacji nie została nam do tej chwili notyfikowana.

Co się tyczy meritum polskiej noty, żałuję bardzo (?), że nie mogłem przyjąć propozycji zwołania litewsko-polskiej konferencji królewieckiej w Genewie na 25 bm.

Nie mogę ukryć zdziwienia, które spowodowała druga propozycja W. E. Zapytuje mnie Pan, czy przywiązuję większą wagę do pańskiego osobistego przewodnictwa, czy do wyboru Królewca, gdzie przewodniczyłby delegacji polskiej p. Hołówko. Wybór prezesa delegacji polskiej jest sprawą wyłącznie rządu polskiego, może on przeto zawsze zmienić prezesa swojej delegacji. W tym wypadku jednak skład delegacji litewskiej musiałby również ulec zmianie, co nie może być dokonane w ciągu dwu dni, które pozostają do daty proponowanej przez W. E.

Delegacja litewska wyraża żal (?) z powodu zwłoki, spowodowanej w pracach konferencji, w pracach, któreby chciała w miarę możności przyspieszyć (?), lecz kilka dni, dzielących nas od sesji Rady Ligi Narodów, nie pozwalają (?) na żadną pozytywną pracę. Przy tej sposobności pozwalam sobie zwrócić uwagę Pana na fakt, że ostatnie komisje konferencji polsko-litewskiej ukończyły swoje prace w połowie lipca b. r., było zatem dość czasu dla zwołania plenarnego posiedzenia naszej konferencji w końcu lipca lub w sierpniu. Choć inicjatywa zwołania posiedzenia plenarnego należy do delegacji polskiej, która w chwili obecnej sprawuje przewodnictwo konferencji, delegacja litewska, nie otrzymawszy żadnej odpowiedzi w tej sprawie, zaproponowała notą z dnia 29 lipca br. zwołanie konferencji na 15 sierpnia br. Otóż jeżeli w pracach konferencji wynikła zwłoka, odpowiedzialność za nią ponosi całkowicie delegacja polska (?).

Delegacja litewska będzie gotowa znowu rozpocząć prace konferencji polsko-litewskiej, jak tylko pozwoli jej na to jej udział w pracach Rady (?) i Zgromadzenia Rady Ligi Narodów. Ponieważ W. E. bierze w nich również udział, termin zwołania konferencji polsko-litewskiej będzie mógł zostać ustalony w Genewie w ciągu najbliższej sesji.

Zechce Pan, Panie prezesie itd.

Prof. A. Waldemaras, prezes Rady ministrów, minister spraw zagr. i prezes delegacji litewskiej.

Jak widać z powyższej noty uwagi nie dotyczą zasadniczych rzeczy, ale są to tylko wymówki, by odwlec załatwienie konfliktu polsko-litewskiego. P. Waldemarasowi chodzi zwłaszcza o to, by obrady te nie odbyły się w Genewie, by Liga Narodów nie śledziła ściśle rokowań polsko-litewskich. Ponieważ p. min. Zaleski udaje się 24 bm. do Paryża, aby wziąć udział w uroczystościach związanych z podpisaniem paktu Kelloga, odpowiedź na ostatnią notę nie będzie rychła. Można jednakowoż przypuścić, że odpowiedzi tej udzieli Litwie Liga Narodów. Prasa zagraniczna stwierdza ogólnie winę Litwy i zakulisowe intrygi Niemiec i Rosji. Litwa popełniła ponownie poważny błąd zajmując stanowisko odmowne, naraża się niewątpliwie na skutki zniecierpliwienia Ligi Narodów; Niemcy zaś same nie zdołają obronić Waldemarasa, zbyt widoczną jest zła wola premjera Litwy, by zapewnić stosunki pokojowe na Wschodzie.

Ciężkie straty Niemiec
i skutki wojny celnej z Polską.

Pacyfistyczna i radykalno demokratyczna „Welt Am Montag" zamieszcza obszerny artykuł poświęcony wojnie gospodarczej polsko-niemieckiej.

Artykuł stwierdza, że zmiana rządu niemieckiego poprawiła poważnie widoki porozumienia gospodarczego polsko-niemieckiego. Czynniki gospodarcze obu krajów nie poddają się jednakże zbytniemu optymizmowi, gdyż przeżyły zbyt wiele rozczarowań.

Omawiając dalej wyniki wojny celnej, dziennik podkreśla, że wojna ta podjęta początkowo w nadziei obu stron, że szybko doprowadzi do ugody, stała się obecnie jak to było z wojną światową walką pozycyjną, w której żadna ze stron nie uzyskała poważnych sukcesów ani postępów. (W każdym razie w wielu gałęziach przemysłu uniezależniliśmy się od Niemiec. Red.)

Artykuł podkreśla, że Polska poniosła poważne szkody i natrafiła na poważne trudności przy eksporcie węgla i produktów rolnych. Straty Niemiec wyrażają się w ruinie firm niemieckich na polskim Śląsku, oraz w ciężkich stratach poniesionych przez kwitnący ongiś przemysł konfekcyjny we Wrocławiu, przemysł maszynowy, fabryki maszyn rolniczych oraz cały szereg innych gałęzi przemysłu, które były całkowicie nastawione na eksport do Polski. Te gałęzie przemysłu poniosły takie straty, że nie można ich będzie naprawić w krótkim czasie. Pozatem cały szereg drobnych miasteczek wzdłuż nowej granicy polskiej straciło swó, „Hinterland". Wojna gospodarcza przyniosła bardzo ciężkie straty życiu gospodarczemu na wschodzie Niemiec Jedynie tylko kopalnie węgla na niemieckim Śląsku i przemysł drzewny zyskały na tej wojnie.

Artykuł kończy się stwierdzeniem że nawet choćby w ciągu nadchodzące; zimy udało się postawić stosunki gospodarcze z Polską na normalnych i solidnych podstawach to i wówczas trzeba będzie całego szeregu lat planowej polityki gospodarczej, aby usunąć szkody, które wojna celna wyrządziła w gospodarce i kulturze niemieckiej terenów wschodnich oraz ludności niemieckiej w Polsce.

Niemcy ze wschodnich części Polski
przenoszą się na zachód.

Od przedwojennych czasów rosyjskich wcale licznie osiedleni koloniści niemieccy na Wołyniu zaczynają się przenosić na zachodnie pogranicze Polski w Poznańskie. Cała akcja jest kierowana planowo. Można to także wywnioskować z stosunków jakie wytworzyły się na Pomorzu, banki niemieckie o charakterze społecznym pomagają n. p. Niemcom w nabywaniu własności ziemskich. Stąd można sobie łatwo utworzyć obraz celowego rozsiedlania Niemców na ziemi polskiej wzdłuż zachodniego naszego pogranicza, aby stworzyć awangardę dla niemieckiego „Drang nach Osten".

Wiadomości polityczne.

(—) Marsz. Piłsudski odjechał do Rumunji.

19. b. m. odjechał do Rumunji Marszałek Piłsudski. Odjeżdżającego Marszałka żegnali na dworcu członkowie rządu z zastępującym premjera ministrem skarbu p. Czechowiczem i ministrem spraw zagranicznych p. Zaleskim na czele, szef sztabu generalnego gen. Piskor, komendant miasta oraz szereg urzędników prezydjum Rady ministrów z sekretarzem osobistym premjera por. Zaćwilichowskim na czele. W podróży towarzyszą p. Marszałkowi szef gabinetu płk. Beck oraz lekarz płk. dr. Woyczyński. Pobyt Marszałka Piłsudskiego w Rumunji potrwa 4 tygodnie.

(—) Powrót premjera Bartla.

P. premjer Bartel po wywczasach we Francji powraca do swoich prac państwowych między 20. i 25. b. m.

(—) Reorganizacja sądów przysięgłych.

Ministerstwo sprawiedliwości opracowuje obecnie przepisy o sądach przysięgłych. Zgodnie z ustawą o sądach powszechnych, sędzią przysięgłym będzie mógł być każdy pełnoletni obywatel Rzeczypospolitej, nieposzlakowanej czci, posiadający znajomość języka polskiego w słowie i piśmie. Kobiety będą wyłączone z zasiadania na ławach sędziów przysięgłych, tak, jak to jest przyjęte w większości krajów europejskich.

(—) Nagły spadek bezrobocia.

Państwowy urząd pośrednictwa pracy podaje, iż w okresie od 4. do 11. b. m. na terenie całej Polski zanotowano 95 672 bezrobotnych, w tem kobiety 25 561. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, bezrobocie zmniejszyło się o 3005. Zmniejszenie bezrobocia zanotowano w Łodzi o 755, w Białymstoku o 484, w Wilnie o 430, w Sosnowcu o 228, w woj. śląskiem o 222, w Poznaniu o 128, w Płocku o 114, w Częstochowie o 97. W tym samym okresie sprawozdawczym przed 13. maja 1926 liczba bezrobotnych wynosiła 200 000 osób.

(—) 88 miljonów zł. deficytu handlowego za lipiec.

Ogłoszone zostały cyfry tymczasowych obliczeń, bilansu handlowego za mies. lipiec.

Przywóz w lipcu wyniósł 288 milj. zł., t. j. zaledwie o 1 i pół milj. zł. mniej, niż w miesiącu poprzednim, wywóz 200 milj. zł., t. j. o 8 milj. więcej niż w czerwcu.

W rezultacie bilans handlowy w lipcu wykazał poprawę w stosunku do miesiąca poprzedniego o 9 i pół milj. zł., a mianowicie o tę cyfrę zmniejszył się deficyt handlowy za ostatni miesiąc.

Mimo to deficyt handlowy w lipcu wykazuje ogromną na nasze stosunki sumę 88 milj. zł.

Deficyt ogólny za 7 ostatnich miesięcy łącznie wynosi 650 milj. zł., t. j. przekracza ogólne wpływy z pożyczki stabilizacyjnej.

Porównanie importów miesięcznych w okresie przed- i powakacyjnym (waloryzacja ceł nastąpiła w marcu b. r.) wykazuje, że import po waloryzacji utrzymuje się stale na poziomie wyższym niż przedtem. I tak import w czerwcu i lipcu wynosił 289 milj. zł. i 288 milj. zł., gdy w styczniu i lutym b. r. 271 milj. i 270 milj.

(—) Nowe monety.

W chwili obecnej mennica państwowa zajęta jest wybijaniem nowego bilonu. Już ustalony został wygląd i rozmiar monet srebrnych 5-złotowych, które zostaną wypuszczone na rynek pieniężny jesienią bieżącego roku.

Ogółem wybitych zostanie 28 miljonów monet 5-złotowych.

Mennica państwowa prowadzi dalej studja nad nowym typem polskiej 1-złotówki. Nowe 1-złotówki wybijane będą nie, jak dotąd, w srebrze, lecz w niklu. Jednozłotówki niklowe zostaną wybite w ilości 40 miljonów sztuk.

Wraz z wypuszczeniem na rynek tych monet, wycofane będą stopniowo stare papierowe banknoty 5-złotowe i srebrne 1-złotówki.

Obecnie mennica wybija w wielkiej ilości bilon drobny od monet groszowych począwszy, mając na uwadze ich wielkie zapotrzebowanie. Tak n. p. wybijamy, dzięki usprawnieniu maszyn, 40 tysięcy 1 i 2-groszowych monet. Ogółem mennica wybija dziennie 120 tysięcy monet. Typ drobnego bilonu, będącego dotąd w obiegu, nie ulegnie żadnym zmianom.

(—) Rozpoczęcie roku szkolnego 3. września.

Ponieważ w bieżącym roku dnia 1. września przypada na sobotę, przeto minister wyznań religijnych i oświecenia publ. przesunął wyjątkowo termin rozpoczęcia roku szkolnego 1928/29 w szkołach średnich ogólno-kształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych na poniedziałek 3. września 1928 r.

(—) Zakaz przywozu mąki żytniej i pszenicy utrzymany do końca b. r.

Obowiązujący od kilku miesięcy zakaz przywozu mąki żytniej i pszenicy z zagranicy wygasa z dniem 31. b. m. Wobec tego jednak, że tegoroczne zbiory zboża chlebowego w Polsce pokryją w zupełności potrzeby konsumcyjne w kraju, rząd postanowił zakaz ten przedłużyć do końca roku. Zahamowanie zbędnego importu wpłynie bezpośrednio dodatnio na bilans handlowy w Polsce.

(—) Zakaz przywozu owoców z zagranicy.

Obecnie w związku z owocobraniem w kraju wydano zakaz przywozu owoców z zagranicy. Jeżeli owoce zagraniczne pokazują się u nas teraz, to pochodzą one z nielegalnego importu pod pretekstem przeznaczenia na fabrykację konserw.

Polityka zagraniczna.

(+) Przy wyborach do parlamentu greckiego zwyciężył Venizelos.

Wybory do parlamentu minęły naogół spokojnie. Venizeliści zdobyli silną większość; otrzymali oni jak dotychczas wiadomo 80% wszystkich głosów i 170 mandatów na 250 miejsc w parlamencie. Eleftherios Venizelos wystąpił ponownie na arenę polityczną mimo uroczystych jeszcze tegorocznych zapewnień, że nie będzie się już zajmował polityką. W Salonikach, gdzie nowego premjera oczekiwały nieprzejrzane tłumy jego zwolenników, wygłosił Venizelos wielkie programowe przemówienie.

(+) Proklamowanie monarchji w Albanji 25 sierpnia.

W sprawie zamierzonego obwołania Albanji królestwem, ogłaszają dzienniki włoskie oficjalne wiadomości z albańskiej stolicy Tirany.

Wedle tych wiadomości, zgromadzenie konstytucyjne ma być zwołane na 25 sierpnia. Na pierwszem posiedzeniu ma być prezydent Achmed Zogu przez aklamację obwołany królem Albanji.

Następnie parlament przerwie obrady i do Achmeda Zogu uda się delegacja, która mu zaofiaruje koronę.

Donoszą dalej, że obecnie już w całej Albanji odbywają się manifestacje za proklamowaniem królestwa.

Pewien zbliżony do rządu angielskiego dziennik pisze, że Achmed Zogu zapytywał mocarstwa, czy zgodzą się na to, by przyjął koronę. Mocarstwa miały na to dać do zrozumienia, że nie będą się sprzeciwiały, jeżeli wstąpienie na tron odbędzie się zgodnie z wolą narodu albańskiego.

(+) Położenie w Chorwacji jest nadal groźne.

Poseł Trumbicz oświadczył przedstawicielowi „Pesti Hirlap", że sytuacja Chorwacji jest bardzo poważna. Trzej posłowie chorwaccy m. in. Stefan Radicz, zostali zamordowani w skupsztynie w Belgradzie. Z tego powodu posłowie chorwaccy nigdy nie mogą wchodzić do skupsztyny. Między skupsztyną a posłami chorwackimi otworzyła się wielka przepaść. Nastrój rządu belgradzkiego jest tak nieprzejednany, że ugoda jest nie do pomyślenia.

Co się tyczy Chorwatów, żądają oni przywrócenia własnego państwa. Chorwacja była przez 1000 lat niezależną i musi osiągnąć znowu swoją niezależność.

(+) „Próbna" mobilizacja na Litwie.

Na Litwie zarządzono powołanie na ćwiczenia roczników 1893 do 1896. Władze wojskowe zapewniają, że chodzi tu o „próbną" mobilizację.

Z Województwa Śląskiego.

+ Wojewoda śląski dr. Michał Grażyński wyjechał

w towarzystwie inżyniera Zawadowskiego i starosty Seidlera do Klesowa na Wołyniu, celem zwiedzenia dolomitowych kamieniołomów, należących do powiatów górnośląskich. Wojewoda śląski zapozna się na miejscu z metodami eksploatacji tych kamieniołomów.

+ Trybunał haski ogłosi wyrok w sprawie odszkodowań za Chorzów.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że międzynarodowy trybunał haski ogłosi w końcu jesieni wyrok w sprawie pretensji towarzystwa „Bayrische und Schlesische Werke", odnośnie do przejścia zakładów Chorzowskich w ręce polskie.

Pretensje niemieckie przekraczają 70 miljonów marek. Należy zaznaczyć, że wartość zakładów, które zostały fikcyjnie przepisane w swoim czasie na własność wymienionego towarzystwa została określona przez międzyaljancką komisję rzeczoznawców w granicach kilku miljonów marek, jednak rząd polski pragnąc wykazać maksimum dobrej woli wobec przemysłowców niemieckich zaofiarował sumę 30 miljonów marek odszkodowania, które zobowiązał się wypłacić w ciągu 6 lat.

Wobec odrzucenia tej pełnej dobrej woli propozycji przez Niemców sprawa znalazła się w Hadze i obecnie międzynarodowy trybunał wyda w sprawie zatargu wyrok.

+ Zaatakowanie przez Niemców wpisów do szkół mniejszościowych niem.

Niemcy zaatakowali także wpisy szkolne na rok 1928/29 przeprowadzone według orzeczenia Rady Ligi Narodów i wyroku Trybunału Haskiego. Niemcom przedewszystkiem nie podoba się, że p. Calonder wykluczył mnóstwo dzieci ze szkół mniejszościowych, które ekspert pedagogiczny p. Maurer uznał jako nie rozumiejące w zupełności po niemiecku.

Niemcy tolerują wówczas p. Calondera, jeżeli jego orzeczenia idą na ich korzyść, natomiast nie uznają egzaminów p. Maurera oraz wykluczenia dzieci ze szkół mniejszościowych, które nie zdały egzaminu z języka niemieckiego.

Spór szkolny na Śląsku polskim będzie wówczas zlikwidowany, kiedy ekspert pedagogiczny z ramienia Ligi Narodów będzie corocznie egzaminował dzieci w szkołach mniejszościowych w języku niemieckim. Dzieci niemieckie, które egzamin zdadzą, pozostaną w szkole mniejszościowej, zaś dzieci, które języka niemieckiego w zupełności nie rozumieją, w szkołach mniejszościowych znajdować się nie powinny. Tak zawyrokował międzynarodowy trybunał w Hadze — tego się Niemcy obawiają i wyrok ten obecnie atakują. Zresztą liczba dzieci niemieckich zmniejszyła się nietylko w szkołach powszechnych, lecz i w szkołach średnich. Procesu tego żadną siłą nikt nie powstrzyma.

+ Koleje Śląska Cieszyńskiego będą przyłączone do dyrekcji katowickiej?

Na posiedzeniu rady miejskiej w Katowicach dn. 16. b. m. adw. dr. Dąbrowski odczytał obszerną rezolucję, domagającą się przyłączenia kolei na terenie Śląska Cieszyńskiego do dyrekcji katowickiej, a temsamem odłączenia jej od dyrekcji krakowskiej.

Głównym argumentem, podnoszonym w tej rezolucji jest fakt, że z powodu tego, iż G. Śląsk należy do dyrekcji katowickiej, a Śląsk Cieszyński do dyrekcji krakowskiej, cierpi na tem przedewszystkiem ruch turystyczny i sama komunikacja. Terytorjum bowiem Śląska rozdzielone jest pomiędzy dwie dyrekcje kolejowe, a krakowska dyrekcją nie jest w stanie spełnić wszystkich życzeń województwa śląskiego w dziedzinie turystycznej. Rada miejska odczytaną rezolucję jednomyślnie uchwaliła.

+ Zaopatrzenie robotników górnośląskich w ziemniaki.

Organizacje robotnicze zwróciły się do związku pracodawców, aby związek ten także i w tym roku za pośrednictwem centrali ziemniaczanej ułatwił zaopatrzenie się w ziemniaki na zimę robotnikom, zajętym w wielkim przemyśle.

INŻ. JÓZEF KIEDROŃ.

KOLEJI GÓRNY ŚLĄSK GDYNIA

(Ciąg dalszy).

—o—

Przedewszystkiem jako pierwszy argument przeciwko budowie kanału węglowego wysuwa się kwestja czasu. Sprawa umożliwienia eksportu węgla z Polski jest, — jak to już powyżej zaznaczyłem — sprawą wyjątkowo pilną i nie znoszącą żadnej zwłoki, gdyż wiąże się ona bezpośrednio ze sprawą opanowania bezrobocia w naszych zagłębiach węglowych — szczególnie zaś na Śląsku. Kiedy po wybuchu wojny celnej z Niemcami ustał nasz eksport węgla do Niemiec, liczba bezrobotnych na Śląsku bardzo poważnie wzrosła, osięgając w pewnych okresach nawet około 80 000. Nie potrzebujemy tłumaczyć, jak wielkie stan ten stanowi niebezpieczeństwo społeczne i polityczne dla naszego Państwa, gdyż pamiętać należy, iż poważne te szeregi ludności niezadowolonej łatwiej mogą poddać się nieprzebierającej w środkach agitacji wrogich Państwu żywiołów. Tymczasem budowa kanału według obliczeń specjalistów, — jak to już poprzednio wskazaliśmy, — wymagałaby w najlepszym razie kilkunastu lat. Jest to okres, którego nie wytrzymałby polski przemysł węglowy, którego nie wytrzymałaby przedewszystkiem ludność robotnicza Śląska, potrzebująca zarobku, i nie wytrzymałoby nasze Państwo, ze względu na bilans handlowy. Budowa kanału okazuje się chwilowo nieracjonalną także i z innych względów, na które opinja publiczna zbyt mało zwraca uwagi, t. j. z powodu zbyt wysokich kosztów budowy i eksploatacji. Jesteśmy wszyscy pod wrażeniem poglądu, że przewóz kanałem jest bez porównania tańszy od przewozu koleją. Jest to pogląd w naszych warunkach najzupełniej mylny. Przedewszystkiem koszta budowy kanału są w przybliżeniu 3 razy większe od kosztów budowy linji kolejowej i wynoszą n. p. w Niemczech blisko 1 miljon marek zł. na 1 km. Ale i koszta ruchu są znacznie wyższe, aniżeli koszta przewozu koleją, — o ile Państwo nie zgodzi się na bardzo poważne dopłaty. Dotychczas obliczano koszta przewozu kanałem na 0,6 centymów szw. w złocie. Koszta te będą wynosiły u nas — opierając się na samowystarczalności — przeszło 2 centymy szwajcarskie w złocie. Cyfry te znajdują swe potwierdzenie w obliczeniach kosztów transportu w poszczególnych krajach, wykazujących, iż koszta własne przewozu kanałami są przeszło 2 razy wyższe od kosztów transportu koleją.

Z tych względów projekt budowy specjalnego kanału węglowego — przynajmniej na razie — upada, a pozostaje do rozpatrzenia projekt rozszerzenia wzgl. powiększenia przelotności istniejących linji kolejowych Śląsk-Bałtyk, lub też budowa nowej linji, łączącej śląskie Zagłębie węglowe z Gdynią.

Byliśmy i jesteśmy zdania, iż w żadnym wypadku nie da się uniknąć budowy nowej specjalnej linji węglowej, jeżeli pragniemy podnieść eksport zamorski naszego węgla z 5 miljonów ton

Związek przemysłowców w zasadzie zgodził się na tę transakcję, tembardziej, że i województwo i gminy wezmą w niej udział. Idzie o to, ażeby zaopatrzyć 100 tysięcy górników i hutników w ziemniaki, potrzebne dla ich rodzin na zimę.

W tym celu trzeba będzie nabyć pół miljona centnarów ziemniaków.

Będzie to wielkie ułatwienie dla klasy robotniczej, tembardziej, że należytość za ziemniaki płacona będzie przez nich ratami.

+ Liczba bezrobotnych w Katowicach zmniejszyła się o połowę.

Statystyka miejska wykazuje za lipiec br. 573 zarejestrowanych bezrobotnych wobec 1091 z czerwca br., z tego robotników niewykwalifikowanych 158 (w czerwcu 364), biuralistów 95 (w czerwcu 97), górników 29 (w czerwcu 102, w marcu 248), hutników 66 (w czerwcu 87, w marcu 213). Wobec wzmożenia się ruchu budowlanego statystyka miejska nie notuje ani jednego bezrobotnego z przemysłu budowlanego za lipiec i czerwiec (w maju 57 a w marcu 142).

+ Chleb w Katowicach potaniał o 18%.

Zbiory zboża są wprost znakomite, pszenice i jęczmienia średnie, owsy i pasze liche. Innemi słowy zbiory przedstawiają się tak jak w roku zeszłym. Zniżka cen chleba o 18% na Śląsku jest najwymowniejszą ilustracją pomyślnych zbiorów tegorocznych.

+ Niezaspokojony głód mieszkaniowy w Katowicach.

W lipcu br. miasto udzieliło 13 zezwoleń na przebudowę domów i jedno na dobudowę. W ciągu ostatnich 3 miesięcy do lipca włącznie nie oddano do użytku ani jednego nowego domu. Statystyka miejska za lipiec wykazuje, że w czasie tym przybyło nawych mieszkań: 1 jednopokojowe z kuchnią i jedno 6-pokojowe mieszkanie, razem zatem powstały dwa nowe mieszkania. A czeka na przydział przeszło 2.000 rodzin.

+ Sierociniec im. dr. Mielęckiego.

posiada wielu przyjaciół ofiarnych, którzyby chętnie go popierali gdyby wiedzieli jak to uczynić. Oto kilka sposobów: 1. Jeżeli dzieci twoje wyrosły z sukienek, jeżeli posiadasz książki przeczytane, zbyteczne zabawki i t. p., to prześlij je naszym sierotom; 2. Kwiaty, wieńce, warzywo możesz otrzymać z ogrodu sierocińca nie drożej jak gdzieindziej; 3. Jeżeli chodzisz co niedzielę na nabożeństwo do Sierocińca lub posyłasz twoje dziecko do zakładu, do ochronki tego zakładu, to ofiaruj mały datek na utrzymanie kaplicy i ochronki; 4. Niektórzy składają ofiary na Sierociniec w miejsce powinszowań noworocznych lub w miejsce wieńców żałobnych. Można też przekazywać Sierocińcowi różnego rodzaju kary konwencjonalne, przegrane lub wygrane przy zakładach lub grach i t. p.; 5. Jeżeli jesteś zamożniejszy, wstąp jako członek do Towarzystwa, które utrzymuje sierociniec i jest zań odpowiedzialne. Składka miesięczna wynosi dla samotnych przynajmniej 3 zł. dla rodzin 5 zł.; 6. ofiary możesz przekazać na konto czekowe Sierocińca P. K. O. 300 871 lub też telefonicznie wezwać kierownictwo Sierocińca, aby je odebrało w Twojem mieszkaniu (nr. telefonu 2 576).

W ten sposób będzie można nietylko utrzymać ten jedyny w swoim rodzaju żywy pomnik powstańczy na Śląsku, ale go jeszcze dalej rozbudować poległym obrońcom ziemi śląskiej na chwałę a młodemu pokoleniu na pożytek i pamiątkę.

+ Kurs instruktorski dla Kolumn Sanitarnych Czerwonego Krzyża.

Z powodu zamknięcia Domu Żołnierza. Do tego doszłyby jeszcze przew liceum żeńskiem przy pl. Wolności w Katowicach w poniedziałki, środy i piątki od 18 do 21 godziny wieczorem. Do grona wykładowców należą pp. kapitan Imielski, porucznik Majko, por. Szreyer (obrona przeciwgazowa) lekarz powiatowy dr. Hessek (dezynfekcja i dezynsekcja), dr. Górski (anatomja, fizjologja i ratownictwo), inspektor Kolumn Sanitarnych Najta (musztra sanitarna). Egzamin końcowy odbędzie się w dniu 23. września b. r. w obecności przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych. Nowych uczestników kursu się już nie przyjmuje. Nieprzyjęci kandydaci zostaną uwzględnieni przy następnym kursie. Bliższych informacji udziela biuro Czerwonego Krzyża w Katowicach ul. Andrzeja 9. telefon 892.

---

rocznie, — do 15 miljonów. W poprzednich naszych wywodach wykazaliśmy, iż Polska może z łatwością na rynkach zamorskich umieścić 11—12 miljonów ton węgla. Ale zgóry należy się także liczyć z tego rodzaju nadzwyczajnemi wydarzeniami, jak strejk angielski, tudzież również z normalnym przyrostem tego eksportu, wobec czego należy wyjść z liczby 15 miljonów ton rocznie przewozu węgla w kierunku morza wykłady wygłaszane będą odtąd wozy innych towarów jak cukru, zboża, drzewa, rudy, przetworów naftowych i t. p. Dążyćby pozatem należało do przyciągnięcia dla tej linji choć w części ruchu tranzytowego przewozów, skierowanych z innych państw do Czechosłowacji, i mam wrażenie, że leży to w zakresie możliwości, na czemby znowu z drugiej strony rentowność tej kolei ogromnie zyskała. Jeżeli mówimy o osobnej linji węglowej Śląsk-Bałtyk, to nie znaczy to jednak, byśmy nie mieli ewentl. wykorzystać istniejących już częściowo pewnych odcinków kolejowych, coby wpłynęło na zmniejszenie kosztów inwestycyjnych, a przeto i na podniesienie rentowności nowej linji.

Nowa linja w myśl decyzji władz miarodajnych pójdzie z Katowic przez Hajduki Wielkie — Tarnowskie Góry — Kalety — Herby — Zduńską Wolę — Barłogi — Inowrocław — Bydgoszcz — Szlachtę do Gdyni; (Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7. lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. 1928 nr. 16 poz. 123) w sprawie budowy kolei Herby—Inowrocław przewiduje ten właśnie kierunek między G.-Śląskiem i Inowrocławiem z pominięciem dawniej zamierzonego kierunku Herby—Wieluń—Opatówek (lub Błaszki); długość jej wynosić będzie około 542 km., zamiast, jak obecnie 674 km., (licząc długość linji Katowice — Koluszki — Łowicz — Toruń — Gdańsk). Biorąc pod uwagę, że linja ta służyłaby przedewszystkiem dla przewozu węgla z Zagłębia do naszych portów i z tego powodu tak dworce jak i inne urządzenia mogłyby być znacznie mniej kosztowne i rozbudowane, aniżeli dla normalnego ruchu (pełnego, a więc i osobowego), koszta budowy 1 km podwójnego toru możemy przyjąć na 220 000 do 240 000 franków szwajc., czyli, że koszta budowy wynosiłyby mniejwięcej 125—150 miljonów franków szwajcarskich. Gdyby jednak chcieć narazie częściowo wykorzystać istniejące już odcinki, a ograniczyć się w tej chwili tylko do budowy drugiego toru na zbudowanej przed rokiem linji Kalet—Wieluń (81 km.), i równocześnie do budowy nowej jednotorowej linji Herby—Zduńska Wola—Barłogi—Inowrocław (255 km.), jednotorowej linji Bydgoszcz —Gdynia (154 km.), tudzież do zwiększenia przelotności na odcinkach: Tarnowskie Góry—Podzamcze, Inowrocław—Bydgoszcz i na szlaku Bydgoszcz—Gdańsk, koszta budowy zredukowałyby się znacznie, bo do 80 miljonów franków szwajcarskich okrągło, przyczem i przy tej kombinacji bylibyśmy w stanie przewieźć rocznie około 12 miljonów ton węgla do Gdyni wzgl. Gdańska, poza innemi normalnemi przewozami.

(Dokończenie nastąpi.)

Z Mikołowa i okolicy.

— Echa V. walnego zjazdu Związku Straży Pożarnych pow. pszczyńskiego.

W niedziele, dnia 19. sierpnia b. r. odbył się w Tychach piąty walny zjazd Straży Pożarnych pow. pszczyńskiego. Uroczystość połączona była z poświęceniem nowej strażnicy ochotniczej straży pożarnej w Tychach i z zawodami, urządzonemi przez Powiatowy Związek Straży Pożarnych.

Przy bardzo pięknej pogodzie, już o godzinie 9 rano odbyło się poświęcenie strażnicy przez miejscowego księdza wikarego. Po dokonaniu poświęcenia strażnicy, przemawiali do zebranej braci strażackiej, starosta pszczyński dr. Zaleski i prezes Powiatowego Związku Straży Pożarnych burmistrz Koj — Mikołów. Bardzo miłe wrażenie wywarło na zebranych dłuższe przemówienie p. starosty o idei strażackiej, które przyjęto z widocznem zadowoleniem.

O godzinie 9.30 wyruszono do kościoła miejscowego na nabożeństwo. Po nabożeństwie udano się na salę p. Brzóski, gdzie odbyło się walne posiedzenie. Tutaj — po przywitaniu obecnych przez prezesa p. burmistrza Koja i po przemówieniu p. starosty — uchwalono wysłać telegram hołdowniczy do Prezesa Honorowego Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych dr. Michała Grażyńskiego, Wojewody śląskiego. P. starostę, który wskutek dalszych obowiązków musiał niestety opuścić zebranie — żegnano owacyjnie.

Następnie sprawozdanie zarządu, wygłoszone przez sekretarza p. Schotta i sprawozdanie kasowe przez skarbnika Paducha, wreszcie sprawozdanie ogniomistrza powiatowego Koszyka, — przyjęto przychylnie bez dyskusji.

W miejsce ustępującego członka zarządu Suchego z Murcków, wybrano Jana Krawczyka, naczelnika ochotniczej straży pożarnej z Piotrowic. Uchwalono, by następny walny zjazd odbył się w Piotrowicach.

Ponieważ żadne specjalne wnioski nie wpłynęły, przeto prezes Koj, po podziękowaniu przybyłym gościom inspektorowi B. Pachelskiemu, sekr. Baronowi, kasjerowi Szlązakowi, zast. insp. Wiedemanowi oraz licznym reprezentantom miejscowych gmin i urzędów okręgowych — zamknął obrady wzniesieniem hołdowniczego trzykrotnego okrzyku na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i Jej przedstawiciela na Śląsku p. Wojewody śląskiego dr. Michała Grażyńskiego.

Po przerwie obiadowej odbyły się przy strażnicy zawody konkursowe miejscowych ochotniczych straży pożarnych. Na czoło wybiły się miejscowe ochotnicze straże pożarne Lędziny i Mokre.

Po zawodach każda z miejscowych straży pożarnych podążyła do swych ognisk domowych z nowym zapałem do dalszej ofiarnej i bezinteresownej pracy w walce z klęską ogniową.

Powiatowy Związek Straży Pożarnych na pow. pszczyński, Wojew. Śląskie.

Prezes: Koj, zurmistrz.
Sekretarz: L. Schott, sekr. pol.

— Egzamina wstępne do miejskiego gimnazjum żeńskiego w Mikołowie.

Egzamina wstępne do klas I.—VI. miejskiego gimnazjum żeńskiego w Mikołowie (wydział matematyczno-przyrodniczy) z pełnemi prawami szkół państwowych, odbędą się dn. 31. sierpnia i 1. września o godz. 8 rano.

Wpisy dnia 25. do 31. sierpnia w godzinach od 11—1.

Egzamina poprawcze 1. września o 8 rano.

— Zebranie kółek rolnicz. w Tychach.

W niedzielę, 26. sierpnia b. r. odbędzie się zebranie powiatowe przedstawicieli Kółek Rolniczych powiatu pszczyńskiego w Tychach o godz. 12.30 w południe w sali p. Brzuski.

Programy radjowe.

KATOWICE.

Niedziela 26 sierpnia.

8.15 — Transmisja uroczystości dożynek ze Spały. 12.00 — Sygnał czasu. 13.40 — Rozmaitości. 14.00 — Dalszy ciąg transmisji ze Spały. 21.00 — Koncert wieczorny z Warszawy. 22,00 — Sygnał czasu. 22.30 — Muzyka taneczna.

Poniedziałek 27. 8.

16.40 — Komunikaty. 17.00 — Program dla dzieci. 17.25 — Odczyt. 18.00 — Muzyka lekka. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Komunikat Wojew. Śl. 19.30 — Lektura francuska. 19.50 — Komunikat rolniczy. 20.15 — Koncert wieczorny. 22.00 — Sygnał czasu.

Wtorek 28. 8.

16.40 — Komunikaty. 17.00 — Pogadanka. 17.25 — Odczyt. 18.00 — Koncert kameralny. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Komunikat. 19.30 — Odczyt. 19.55 — Komunikat. 20.15 — Koncert wieczorny. 22.00 — Sygnał czasu. 22.30 — Muzyka taneczna.

Środa 29. 8.

16.40 — Komunikaty. 17.00 — Audycja dla młodzieży. 17.25 — Odczyt. 18.00 — Koncert popołudniowy. 19.00 — Rozmaitości. 19.30 — Odczyt. 19.55 — Komunikat rolniczy. 20.30 — Koncert wieczorny. 22.00 — Sygnał czasu.

Czwartek 30. 8.

16.40 — Komunikaty. 17.00 — Pogadanka. 17.25 — Skrzynka pocztowa. 18.00 — Audycja literacka z Wilna. 19.00 — Rozmaitości. 19.30 — Odczyt. 19.55 — Komunikat rolniczy. 20.15 — Koncert. 22.00 — Sygnał czasu. 22.30 — Muzyka taneczna.

Piątek 31. 8.

16.40 — Komunikaty. 17.05 — Przegląd wydawnictw perjodyczn. 17.25 — Odczyt. 18.00 — Koncert. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Komunikat sportowy. 19.30 — Odczyt. 19.55 — Komunikat rolniczy. 20.15 — Koncert symfoniczny. 22.30 — Sygnał czasu. 22.30 — Skrzynka pocztowa.

Sobota 1 września.

16.40 — Komunikaty. 17.00 — Program dla dzieci. 18.00 — Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie. 19.00 Rozmaitości. 19.30 — Odczyt. 19.55 — Komunikat rolniczy. 20.15 — Koncert wieczorny. 22.00 — Sygnał czasu. 22.30 Muzyka taneczna.

Nakładem i drukiem K. Miarki, Sp. Wyd. z ogr. por. w Mikołowie.
Redaktor odpow.: Stefanja Hermanówna w Mikołowie.

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

Dowództwo Okręgu Korpusu nr. V. w Krakowie.

L. dz. 12032/Og. Uzup.

OBWIESZCZENIE

o powołaniu rezerwistów na ćwiczenia w roku 1928.

Minister Spraw Wojskowych zarządził rozkazem B. Og. Org. L. 280 t. j. Org. III. z dnia 2. maja 1928, wydanym na mocy artykułu 1 pkt. 72 rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11. stycznia 1928 (Dziennik Ustaw R. P. nr. 4/28 r. pozycja 26) nowelizującego artykuł 70 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z 23. V. 1924 r., powołanie na 4-ro wzgl. 6-cio tygodniowe zwyczajne ćwiczenia wojskowe podoficerów i szeregowców rezerwy (kat. A.) z następujących roczników:

rocznik 1901: podoficerów i szeregowców rezerwy z piechoty, czołgów i łączności,

roczniki 1895 i 1894: podoficerów rezerwy wszystkich rodzajów wojska, z wyjątkiem marynarki wojennej,

rocznik 1900: podoficerów i szeregowców rezerwy w lotnictwie (tylko mechanicy silnikowi, mechanicy

elektrotechnicy, radjomechanicy i fotografowie) i w balonach (tylko mechanicy dźwigarkowi i mechanicy wytwórni wodoru),

rocznik 1902: podoficerów i szeregowców rezerwy z piechoty, czołgów i łączności, którzy z jakichkolwiek powodów, nie odbyli ustawowych ćwiczeń w roku 1927,

roczniki 1898, 1891 i 1890: podoficerów rezerwy wszystkich rodzajów broni i służb (z wyjątkiem marynarki wojennej), którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli ustawowych ćwiczeń w roku 1927,

roczniki 1903, 1902, 1901, 1897 i 1896: podoficerów i szeregowców rezerwy w lotnictwie (tylko personel latający, piloci i strzelcy lotn.) oraz w balonach (tylko szykowacze), którym zostały ćwiczenia wojsk. w roku 1927 odroczone do roku bieżącego,

roczniki 1899 i 1900: podoficerów i szeregowców rezerwy wszystkich rodzajów broni i służb (z wyjątkiem marynarki wojennej), którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli ustawowych ćwiczeń w latach 1925 do 1927.

Rezerwiści objęci rozkazem o powołaniu na ćwiczenia, zamieszkali względnie przebywający w gminie Mikołów, którzy nie otrzymali dotychczas kart powołania na ćwiczenia wojskowe, względnie którzy z jakichkolwiek innych powodów nie odbyli w roku bieżącym powyższych ćwiczeń wojskowych, winni zgłosić się najpóźniej do dnia 15. września 1928 r. w P. K. U. Pszczyna przy ul. Głowackiego 4/68 o godz. 9 skąd odesłani będą do swoich oddziałów wojskowych.

Powołani mają przynieść książeczki wojskowe, karty mobilizac. i wszystkie dokumenty wojskowe jakie posiadają.

Winni niezastosowania się do niniejszego wezwania będą karani — stosownie do postanowienia art. 126. ustęp 2. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym — według § 92. (113) K. K. Wojsk., o ile nie ulegną karze za dezercję.

Zwolnieni od zgłoszenia się w myśl niniejszego wezwania są rezerwiści, którzy:

1. Otrzymali odroczenie ćwiczeń do roku 1929 na skutek wniesionych do P. K. U. przed ogłoszeniem obwieszczenia,
2. zostali zwolnieni do rezerwy lub stale urlopowani po ukończeniu w roku bieżącym przepisanej służby w wojsku stałem,
3. odbyli już przepisane ustawą ćwiczenia,
4. są wyłączeni od spełnienia powszechnego obowiązku wojskowego decyzją właściwej władzy wojskowej na mocy art. 9. ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym,
5. pełnią służbę czynną w policji państwowej i policji województwa śląskiego,
6. w oznaczonem niniejszem obwieszczeniu terminie stawiennictwa będą znajdować się w areszcie śledczym lub odbywać karę pozbawienia wolności w areszcie, więzieniu, domu poprawy lub twierdzy,
7. na podstawie zezwolenia władz wojskowych przebywają zagranicą lub otrzymali zezwolenie na wyjazd zagranicę,
8. posiadają niebieskie karty mobilizacyjne,
9. są senatorami i posłami na Sejm Ustawodawczy,
10. pełnią służbę jako naczelnicy (zawiadowcy) stacji kolejowych, kierownicy ruchu, telegrafiści, maszyniści, pomocnicy maszynistów P. K. P.

Udokumentowane i przez kompetentne władze zaopinjowane podanie o odroczenie ćwiczeń do roku 1929 można wnieść do przynależnej P. K. U. do dnia 1. września 1927.

Wniesienie podania nie zwalnia od zgłoszenia się, jeżeli powołany nie otrzyma odpowiedzi do dnia 15. września 1927 r.

Dowódca Okr. Korp. nr. V.
(—) **St. Wróblewski,**
Generał dywizji.

Uwaga: Wszyscy powołani winni zabrać ze sobą żywność na czas drogi do swej formacji oraz własne przybory do jedzenia (łyżkę, widelec i t. p.) Rezerwistom przybywającym koleją z gmin odległych od P. K. U. więcej niż 25 km. koszty przejazdu koleją będą zwrócone w razie przedstawienia zaświadczenia właściwego zarządu gminnego (magistratu) stwierdzającego, że powołany rezerwista przebywał w tej gminie przed udaniem się P. K. U.

Powyższe obwieszczenie podaje się do wiadomości.

Mikołów, dnia 23. sierp. 1928 r.

Zarząd Policji Miejskiej.
(—) Koj, burmistrz.

W myśl rozporządzenia Wydziału Oświecenia Publicznego z dnia 12. 4. 1928 r. L. O. P. III 1499 odbywają się w czasie od 20. do 31. sierpnia b. r. wpisy nowo wstępujących uczniów i uczenic do szkoły dokształcającej przemysłowej i kupieckiej. Zgłoszenia przyjmuje się **codziennie od godz. 5—6 po poł. w kancelarji szkoły powszechnej.** Przy wpisach należy przedłożyć ostatnie świadectwo ze szkoły powszechnej, oraz umowę o naukę z pracodawcami jako dowód, że zgłoszenie do szkoły dokształcającej następuje we właściwym terminie.

Do szkoły dokształcającej obowiązani są uczęszczać wszyscy młodociani pracownicy przemysłowi, rzemieślnicy, biurowi i handlowi **obojga płci w wieku od 14—18 lat,** przyczem obowiązek uczęszczania trwa dla pracowników przemysłowych, biurowych i handlowych do końca tego roku szkolnego, w którym uczeń wzgl. uczenica ukończył (a) 18. rok życia, a dla uczniów terminatorów rzemieślniczych aż do ukończenia nauki rzemiosła bez względu na wiek, a więc nawet po 18. roku życia.

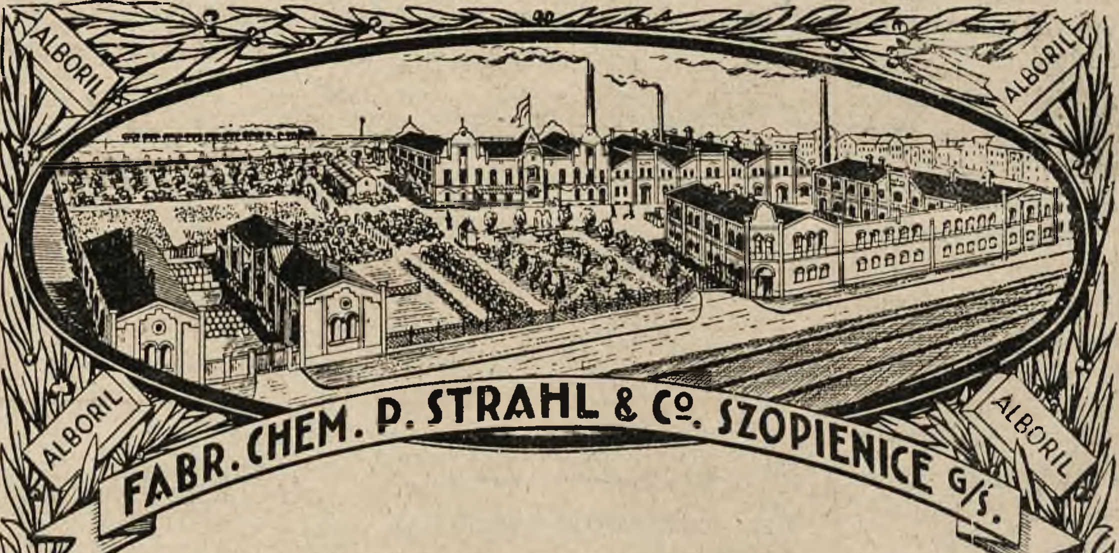
Przerwa w pracy powstała z powodu bezrobocia, **nie zwalnia** od obowiązku uczęszczania do szkoły dokształcającej.

Młodzież wstępująca do klasy **pierwszej** winna posiadać przygotowanie odpowiadające ukończeniu **sześciu** klas 7-klasowej szkoły powszechnej.

Uczniowie i uczenice wstępujący do klasy **pierwszej** będą egzaminowani z arytmetyki (rachunków) i z języka polskiego, a w razie niewykazania odpowiedniego przygotowania zostaną przydzieleni do klasy przygotowawczej.

Mikołów, dn. 20. sierp. 1928 r.

Magistrat
(—) Koj, burmistrz.

Samodziałające środki do prania

używa się dziś chętniej we wszystkich państwach kulturalnych niż proszki mydlane. Wyższe zalety metody prania chemicznego (samodziałającego) nad mechanicznem (przez tarcie) znane są dzisiaj każdej gospodyni. Przedewszystkiem niedopuszczalne jest tarcie delikatnych tkanin, gdyż przez to niszczą się włókna.

Samodziałającv środek do prania posiada jeszcze jednak i tę zaletę, że bieli równocześnie, nie zawierając szkodliwych kwasów. Bielenie następuje w ten sam sposób, jak bielenie za pomocą promieni słonecznych. Specjalnie na naszym terenie przemysłowym, gdzie nie zawsze jest możliwem bielenie na słońcu, samodziałające bielenie ma swoją specjalną zaletę niezależnie od czasu i oszczędności pracy.

Lecz jak przy zakupnie mydła i proszku mydlanego zaleca się również ostrożność przy zakupnie samodziałających środków do prania, gdyż i w tym wypadku znajduje się na rynku bardzo dużo towaru bezwartościowego. Żądajcie więc wszędzie

ALBORIL

samodziałający środek do prania,

który pod ścisłą fachową kontrolą wyrabiany jest w naszej fabryce i dzięki tylko kilkudziesięcioletniemu doświadczeniu, stale udoskonalony, daje wam gwarancję, że pod względem jakości nabywacie produkt niedościgniony.

